A

MBQ-004-001219

B. Ed. (Sem. II) Examination

December – 2016

Geography Content : SSC - 19
(Old Course)

Faculty Code : 004
Subject Code : 001219

Time : $2\frac{1}{2}$ Hours] [Total Marks : **70**

પરીક્ષાર્થીઓને સૂચના

૧. પ્રત્યેક MCQ ઉત્તરવહીના પ્રથમ પાના ઉપર પરીક્ષાર્થીએ બેઠક ક્રમાંક/પરીક્ષા કેન્દ્ર અને પરીક્ષાની તારીખ પોતાની સહી સાથે લખવાની રહેશે.
૨. પરીક્ષાર્થીને MCQ પ્રશ્ન પ્રકારનો પ્રશ્નપત્ર આપવામાં આવેલ છે. જે નિયત સમય મર્યાદામાં પૂર્ણ કર્યા બાદ ખંડ નિરીક્ષકને MCQ ઉત્તરવહી સુપરત કરવાની રહેશે.
૩. તમારી ઉત્તરવહીના કોઈ પણ ભાગમાં તમારું નામ અથવા નંબર લખવો નહીં (નિર્દિષ્ઠ જગ્યા સિવાય) અથવા પોતાની ઓળખ છતી થાય તેવી કોઈ નિશાની કરવી નહીં.
૪. તમોને આપેલી MCQ ઉત્તરવહી, પરીક્ષા ખંડ છોડતા પહેલાં ખંડ નિરીક્ષકને સુપરત કરવી.
૫. લેખનસામગ્રી, ગણિતનાં સાધનો કે એવી કોઈ પણ ચીજની કોઈ પણ બીજા પરીક્ષાર્થી સાથે આપ-લે કરવાની સખત મનાઈ છે.
૬. પ્રશ્નપત્રો વહેંચાઈ ગયા પછી ૩૦ મિનિટ સુધી અને પરીક્ષાના સમયની છેલ્લી ૧૦ મિનિટ દરમિયાન તમોને કોઈ પણ સંજોગોમાં પરીક્ષા ખંડની બહાર જવા દેવામાં આવશે નહીં.
૭. જો તમો
(અ) પરીક્ષા સમય દરમિયાન પરીક્ષા ખંડમાં તમારી સાથે કોઈ પણ પુસ્તક અથવા કોઈ પણ પ્રકારના લખાણ કે નોંધવાળી કાગળની કાપલી કે વસ્તુ લાવશો અગર,
- પરીક્ષા ચાલુ હોય ત્યારે બીજા પરીક્ષાર્થી સાથે વાત કરશો કે કોઈ પણ રીતે સંદેશો મોકલવા વ્યવહાર કરશો અગર,
- બીજી કોઈ પણ જાતની ગેરરીતિ કરશો અથવા ગેરરીતિ કરવાનો પ્રયત્ન કરશો અગર,
- પરીક્ષા પૂરી થયા બાદ પરીક્ષાખંડ છોડતી વખતે તમોને આપેલી તમારી કોઈ પણ લખેલી કે કોરી ઉત્તરવહીઓ સાથે લઈ જશો કે પરીક્ષાખંડમાં આમ કરવાના ઇરાદાથી કોઈ પ્રવૃત્તિ કરશો તો શિક્ષાને પાત્ર બનશો તથા તમને પરીક્ષામાંથી ઉઠાડી મૂકવામાં આવશે અને તમારા વિષે તેનો યુનિવર્સિટીને તાત્કાલિક રિપોર્ટ કરવાનો નિરીક્ષકને અધિકાર છે.

(બ) જે પરીક્ષાર્થી મુખ્ય કે અન્ય નિરીક્ષકની સૂચનાનો અનાદર કરશે કે ઉદ્ધત અથવા અયોગ્ય વર્તન પરીક્ષાખંડમાં દાખવશે અથવા નિયમોનો ઇરાદાપૂર્વક ભંગ કરશે તે શિક્ષાને પાત્ર બનશે અને મુખ્ય નિરીક્ષક તેને પરીક્ષામાંથી તાત્કાલિક ઉઠાડી મૂકી શકશે.
(ક) ઉપર જણાવ્યા પ્રમાણેની તેમજ યુનિવર્સિટીના ઓર્ડિ.માં દર્શાવેલી ગેરરીતિ જો કોઈ પરીક્ષાર્થી આચરશે તો તે પરીક્ષાર્થીને મુખ્ય નિરીક્ષક પરીક્ષા ખંડમાંથી બહાર મોકલી શકશે.
(ડ) પરીક્ષાખંડમાં મોબાઈલ ટેલિફોન કે પેજર જેવાં સાધનો લાવશો તો મુખ્ય નિરીક્ષક આ સાધનોને જપ્ત કરી શકશે.

૮. પરીક્ષાનો સમય પૂરા થવાની ૧૦ મિનિટ અગાઉ સંકેતનો ઘંટ વાગશે ત્યારે તમો લખવાનું બંધ કરી તમારી ઉત્તરવહીઓ તમારા ખંડના નિરીક્ષકને સુપરત કરવા તૈયાર રહેશો. જ્યાં સુધી નિરીક્ષક બધાની ઉત્તરવહીઓ એકઠી કરી લે નહીં ત્યાં સુધી તમારે તમારી બેઠક છોડવી નહીં.

Instructions to Candidates

1. The candidate will have to write his seat number/centre of examination and date of examination along with his/her signature on the first page of each MCQ answer sheet.
2. The candidate is supplied with MCQ question paper, which he will have to complete in given fixed time and will have to submit the MCQ Answer Sheet to the block supervisor.
3. You should not write your name or number in any part of your Answer Sheet (except specifid space) OR you should not put any sign whereby you identity can be made out.
4. The MCQ Answer Sheet given to you should be submitted to block supervisor before leaving the examination block.
5. The exchange of writing material, tools of mathematics and such similar things with other students is strictly prohibited.
6. Up to 30 minutes after distribution of question papers and in last 10 minutes of the examination time you will not be allowed to go outside the block under any circumstances.
7. If you
   (a) Will bring any textbook or any type of writing or any strip of paper with notes or any other thing in the examination hall with you during the examination time. OR
   - Talk with other candidate during examination or try to send message by any means or do any communication OR will do any type of mal practice or will attempt for any mal practice. OR
   - Will carry your any written answer books or blank answer book with you while leaving the examination hall after completion of examination. OR will do any activity with intention of doing so, you will be liable to punishment or you will be expelled from the examination the supervisor has the right to send immediately the report to the University.

   (b) The candidate who will disobey the instructions given by chief or other supervisor OR will show rude or inappropriate behaviour in the examination hall, the supervisor will immediately debar the candidate from the examination.
   (c) If any candidate does any of the above mentioned mal practices or as mentioned in the Ord. of University, the chief supervisor will send the candidate out of the examination hall.
   (d) The chief supervisor will seize the instruments like mobile telephone or pager if you bring in the hall.
8. 10 minutes before the completion of examination an indicative bell will ring. You should stop writing at that time you become ready to submit your answer books to your block supervisor. You should not leave your seat until the supervisor does not complete the collection of all the answer books.

1 વૃક્ષો ઓછા થવાથી કયાં વાયુનું પ્રમાણ વધી ગયું છે ?

(A) ઓક્સિજન (B) નાઈટ્રોજન

(C) નાઈટ્રસ ઓક્સાઈડ (D) કાર્બન ડાયોક્સાઈડ

2 ભારતમાં કયાં પવનોને લીધે વરસાદ પડે છે ?

(A) ઉત્તરનાં (B) દક્ષિણનાં

(C) મોસમી (D) પૂર્વનાં

3 ચીડનાં રસમાંથી શું બને છે ?

(A) રબર (B) વાર્નીસ

(C) ટર્પેન્ટાઈન (D) કાથો

4 નદીઓ, સરોવરો, સાગરો વગેરેનો સમાવેશ કયાં સંસાધનમાં થાય છે ?

(A) ભૂમિ સંસાધન (B) જલ સંસાધન

(C) જમીન સંસાધન (D) ખનીજ સંસાધન

5 સાંભર સરોવર કયા રાજ્યમાં આવેલું છે ?

(A) ગુજરાત (B) ઓરિસ્સા

(C) કશ્મીર (D) રાજસ્થાન

6 વૃક્ષોનાં સમૂહોને શું કહે છે ?

(A) ખેતર (B) જંગલ

(C) અભયારણ્ય (D) રાષ્ટ્રીય ઉદ્યાન

7 ભારતનું રાષ્ટ્રીય પક્ષી કયું છે ?

(A) કોયલ (B) મોર

(C) કાગડો (D) ઘોરાડ

8 ગીર અભયારણ્ય કયા રાજ્યમાં આવેલું છે ?

(A) રાજસ્થાન (B) ગુજરાત

(C) મધ્યપ્રદેશ (D) અસમ

9 ભારતનાં લોકોનો મુખ્ય વ્યવસાય કયો છે ?

(A) ખેતી (B) ઉદ્યોગ

(C) મજુરી (D) નોકરી

10 ખાંડ બનાવવા માટે કયા પાકની જરૂર પડે છે ?

(A) કપાસ (B) શેરડી

(C) મગફળી (D) શણ

11 સૌથી ઝડપી માર્ગ કયો છે ?

(A) જમીન માર્ગ (B) હવાઈ માર્ગ

(C) રેલ્વે માર્ગ (D) જળ માર્ગ

12 નીચેનામાંથી કયું રાજ્ય ભારતની પશ્ચિમ દિશાએ આવેલું છે ?

(A) તમિલનાડુ (B) અસમ

(C) ગુજરાત (D) ત્રિપુરા

13 ભાંગડા નૃત્ય કયા રાજ્યનું છે ?

(A) રાજસ્થાન (B) ઉડીસા

(C) પંજાબ (D) અસમ

14 કયું રાજ્ય પૃથ્વી પરનું સ્વર્ગ કહેવાય છે ?

(A) અસમ (B) જમ્મુ-કશ્મીર

(C) કેરળ (D) ગુજરાત

15 નીચેનામાંથી કયો દેશ બિન-સાંપ્રદાયિક છે ?

(A) અમેરિકા (B) ભારત

(C) પાકિસ્તાન (D) ઈંગ્લેન્ડ

16 ઉત્તર અમેરિકા ખંડનો સૌથી મોટો દેશ કયો છે ?

(A) અમેરિકા (B) બ્રાઝીલ

(C) કેનેડા (D) પેરુગ્વે

17 કેનેડાની રાજધાની કઈ છે ?

(A) વિનીપેગ (B) હેમિલ્ટન

(C) ઓટાવા (D) ટોરેન્ટો

18 મધ્યરાત્રીનાં સૂર્ય તરીકે કયો દેશ જાણીતો છે ?

(A) ડેન્માર્ક (B) નોર્વે

(C) બેલ્જીયમ (D) પોલેન્ડ

19 દેશની મધ્યમાંથી કયું વૃત્ત પસાર થાય છે ?

(A) મકરવૃત્ત (B) કર્કવૃત્ત

(C) વિષુવવૃત્ત (D) ઉત્તર ધ્રુવવૃત્ત

20 ક્યાંનો વાઘ રોયલ ટાઈગર કહેવાય છે ?

(A) મધ્યપ્રદેશનો (B) હિમાલયનો

(C) પશ્ચિમ બંગાળનો (D) ગુજરાતનો

21 નીચેના પૈકી કયો રોગ જળ-પ્રદૂષણથી ફેલાય છે ?

(A) કોલેરા (B) ન્યુમોનિયા

(C) શરદી (D) ખાંસી

22 વાહન માટેનું કયું બળતણ પ્રદૂષણ મુક્ત છે ?

(A) કેરોસીન (B) ડીઝલ

(C) CNG (D) પેટ્રોલ

23 ઉદ્યોગમાંથી છોડવામાં આવતા ગેસ, ધુમાડાથી કયું પ્રદુષણ થાય છે ?

(A) હવા પ્રદૂષણ (B) પાણી પ્રદૂષણ

(C) જમીન પ્રદૂષણ (D) ધ્વની પ્રદૂષણ

24 ભારતમાં દર કેટલા વર્ષે વસ્તીગણતરી કરવામાં આવે છે ?

(A) ચાર (B) પાંચ

(C) દસ (D) બાર

25 વસ્તીની દૃષ્ટિએ કયો દેશ વિશ્વમાં પ્રથમ સ્થાને છે ?

(A) ચીન (B) રશિયા

(C) યુ.એસ. (D) ભારત

26 ભારતમાં છેલ્લી વસ્તીગણતરી ક્યારે થઈ હતી ?

(A) ઈ.સ. ૧૯૯૧ (B) ઈ.સ. ૨૦૦૧

(C) ઈ.સ. ૨૦૧૧ (D) ઈ.સ. ૨૦૨૧

27 દેશના વિકાસને અવરોધનું મોટું પરીબળ કયું છે ?

(A) રોગોમાં વૃદ્ધિ (B) નિરક્ષરતા

(C) બાળમૃત્યુ (D) સ્ત્રીઓની ઘટતી સંખ્યા

28 ઈ.સ. ૨૦૦૯થી શિક્ષણ અંગે કયો કાયદો અમલમાં આવ્યો છે ?

(A) D.T.E. (B) M.T.E.

(C) R.T.E. (D) S.T.E.

29 આતંકવાદ કઈ સમસ્યા છે ?

(A) વૈશ્વિક (B) પ્રાદેશિક

(C) રાષ્ટ્રીય (D) પ્રાંતીય

30 નોકરી કે રોજગારીની તકોમાં વધારો ન થવાથી શેમાં વધારો થાય છે ?

(A) ગરીબી (B) બેકારી

(C) નિરક્ષરતા (D) વસ્તીમાં

31 નીચેનામાંથી કઈ આર્થિક પ્રવૃત્તિ પ્રાથમિક ક્ષેત્રની છે ?

(A) યંત્ર ઉદ્યોગ (B) કૃષિ

(C) માર્ગ પરિવહન (D) આરોગ્ય

32 ઈ.સ. ૧૯૯૧માં સરકારે કઈ ઔદ્યોગિક નીતિ અમલમાં મૂકી હતી ?

(A) આર્થિક ઉદારીકરણની (B) ખાનગીકરણની

(C) વૈશ્વિકીકરણની (D) રાષ્ટ્રીયકરણની

33 કયો ખંડ અંધારિયા ખંડ તરીકે ઓળખાય છે ?

(A) એશિયા (B) યુરોપ

(C) આફ્રિકા (D) ઉત્તર અમેરિકા

34 સહારા શું છે ?

(A) રણ પ્રદેશ (B) પર્વત

(C) મહાસાગર (D) ઉચ્ચ પ્રદેશ

35 દુનિયાની સૌથી લાંબી નદી કઈ છે ?

(A) એમેઝોન (B) બ્રહ્મપુત્ર

(C) નાઈઝર (D) નાઈલ

36 વસ્તી અને કદની દૃષ્ટિએ દુનિયાનો સૌથી મોટો ખંડ કયો છે ?

(A) એશિયા
(B) આફ્રિકા
(C) યુરોપ
(D) દક્ષિણ અમેરિકા

37 કયાં દેશનાં લોકો મુખ્યત્ત્વે બૌદ્ધ ધર્મ પાળે છે ?

(A) પાકિસ્તાન
(B) બાંગ્લાદેશ
(C) ભૂતાન
(D) નેપાળ

38 ખૈબરઘાટ કયા દેશમાં આવેલો છે ?

(A) પાકિસ્તાન
(B) ભારત
(C) ઈરાન
(D) અફઘાનિસ્તાન

39 માઉન્ટ એવરેસ્ટની ઊંચાઈ કેટલી છે ?

(A) ૮૮૪૮ મીટર
(B) ૬૫૪૬ મીટર
(C) ૩૦૫૦ મીટર
(D) ૬૫૦૦ મીટર

40 નેપાળની રાજધાની કઈ છે ?

(A) કાઠમંડુ
(B) દિલ્હી
(C) કોલંબો
(D) ઢાકા

41 જલ પરીવાહના કેટલા પ્રકારો છે ?

(A) ચાર (B) ત્રણ

(C) બે (D) એકપણ નહીં

42 દ્વીકલ્પીય નદીઓનાં માર્ગ કેવા હોય છે ?

(A) સીધા અને રૈખિક (B) વળાંકવાળા અને રૈખિક

(C) (A) અને (B) બંને (D) વાંકાચૂકા

43 સિંધુ નદી કયાં દેશના લગભગ મધ્યમાં થઈને વહે છે ?

(A) પાકિસ્તાન (B) ભારત

(C) ચીન (D) અમેરિકા

44 હિમાલય પર્વતમાંથી કઈ નદી નીકળે છે ?

(A) નર્મદા (B) મહાનદી

(C) ગોમતી (D) ગંગા

45 અલકનંદા અને ભગીરથી કયાં સ્થળ પાસે એક બીજાને મળે છે ?

(A) દેવ પ્રયાગ (B) રુદ્ર પ્રયાગ

(C) કર્ણ પ્રયાગ (D) એકપણ નહીં

46 નર્મદા નદી ક્યાંથી નીકળે છે ?

(A) માનસરોવર પાસેથી
(B) અમરકંટક પાસેથી
(C) હિમાલય પાસેથી
(D) અરવલ્લીનાં પહાડોમાંથી

47 જમ્મુ-કશ્મીરમાં કયું સરોવર આવેલું છે ?

(A) લેગુન
(B) સાંભર
(C) વુલર
(D) ચિલ્કા

48 કયું સૂત્ર વનસ્પતિ જગતનું મહત્ત્વ દર્શાવે છે ?

(A) જળ એજ જીવન
(B) જંગલો દેશનું મંગલ કરે
(C) પાણી બચાવો
(D) ઓછા બાળ, જય ગોપાળ

49 સર્પગંધા નામની વનસ્પતિ કયાં રોગને મટાડે છે ?

(A) કમળાનાં રોગને
(B) લોહીનાં ઉચા દબાણનાં રોગને
(C) લોહીના નીચા દબાણનાં રોગને
(D) તમામ

50 મોસમી જંગલો બીજા કયાં નામે ઓળખાય છે ?

(A) ખરાઉ
(B) વરસાદી
(C) બારેમાસ લીલા
(D) કાંટાળા

51 જંગલની મુખ્ય પેદાશ કઈ છે ?

(A) લાકડું (B) ગુંદર

(C) મધ (D) લાખ

52 ટીમરુનાં પાનમાંથી શું બને છે ?

(A) રમકડા (B) બીડી

(C) કાથો (D) (A) અને (B)

53 રણોને આગળ વધતા કોણ અટકાવે છે ?

(A) કાંટાળી વનસ્પતિ (B) ઔષધી વનસ્પતિ

(C) જંગલો (D) પાણી

54 ભારત સરકારે રાષ્ટ્રીય વનસ્પતિની ઘોષણા કઈ સાલમાં કરી ?

(A) ૧૯૫૨ (B) ૧૯૫૩

(C) ૧૯૫૬ (D) ૧૬૫૪

55 સસ્તન પ્રાણીઓમાં સૌથી મોટું મહાકાય પ્રાણી કયું છે ?

(A) ઉંટ (B) જિરાફ

(C) હાથી (D) ગેંડો

56 ભારતનું રાષ્ટ્રીય પ્રાણી કયું છે ?

(A) સિંહ (B) વાઘ

(C) હાથી (D) ગેંડો

57 ગીર રાષ્ટ્રીય ઉદ્યાન કયા પ્રાણી માટે વિખ્યાત છે ?

(A) સિંહ (B) કાળીયાર

(C) વાઘ (D) રીંછ

58 ગુજરાતના કયાં જંગલોમાં રીંછ જોવા મળે છે ?

(A) બરડા (B) બરડીપાડા

(C) વાંસદા (D) ડેડીયાપાડા

59 વાઘને સંરક્ષણ આપવા માટે કયો કાર્યક્રમ શરુ કરવામાં આવ્યો છે ?

(A) પ્રોજેક્ટ ટાઈગર (B) વન કાર્યક્રમો

(C) વન્યજીવ બોર્ડ (D) વૃક્ષારોપણ

60 વિશ્વ વન દિવસ ક્યારે ઉજવવામાં આવે છે ?

(A) ૨૨ માર્ચ (B) ૨૧ માર્ચ

(C) ૧૦ માર્ચ (D) ૨૯ માર્ચ

61 પશ્ચિમ બંગાળમાં કયું અભયારણ્ય જાણીતું છે ?

(A) સુંદરવન (B) નાફેક

(C) પેરોટન (D) ગીર

62 નીચેનામાંથી પક્ષીઓ માટે કયું અભયારણ્ય જાણીતું છે ?

(A) નોફેક (B) સુંદરવન

(C) નળસરોવર (D) બરડીપાડા

63 વસ્તી વૃદ્ધિ એ કેવી સમસ્યા છે ?

(A) શહેરની (B) દેશની

(C) વૈશ્વિક (D) ગામતી

64 ભારતમાં કન્યાઓના લગ્ન માટેની વય કેટલા વર્ષની રાખવામાં આવી છે ?

(A) ૧૮ વર્ષ (B) ૨૦ વર્ષ

(C) ૨૧ વર્ષ (D) ૨૨ વર્ષ

65 ભારતમાં સૌથી વધુ વસ્તી ધરાવતું રાજ્ય કયું છે ?

(A) ઉત્તરપ્રદેશ (B) ગુજરાત

(C) રાજસ્થાન (D) મધ્યપ્રદેશ

66 કેન્દ્રશાસિત પ્રદેશોમાં સૌથી ઓછી વસ્તી ધરાવતો પ્રદેશ કયો છે ?

(A) પોંડીચેરી (B) અંદામાન-નિકોબાર

(C) ચંદીગઢ (D) લક્ષદ્વીપ

67 દેશમાં સૌથી વધુ સાક્ષરતા ધરાવતું રાજ્ય કયું છે ?

(A) ઉત્તરપ્રદેશ (B) જમ્મુ-કશ્મીર

(C) કેરળ (D) પશ્ચિમ બંગાળ

68 ગુજરાતનું સૌથી મોટું શહેર કયું છે ?

(A) અમદાવાદ (B) સુરત

(C) ગાંધીનગર (D) વડોદરા

69 કોઈ નિશ્ચિત વિસ્તારનાં દર હજાર વ્યક્તિએ પ્રતિ વર્ષ મૃત્યુ પામતી સંખ્યાને શું કહે છે ?

(A) જન્મદર (B) મૃત્યુદર

(C) વસ્તીગીચતા (D) સાક્ષરતા

70 ભારતનું સૌથી મોટું મહાનગર કયું છે ?

(A) કોલકત્તા (B) મુંબઈ

(C) દિલ્હી (D) ચેન્નઈ

રફ કામ માટે જગ્યા